

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ТУРІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ

Віртуальні тури в сучасному світі стають потужним інструментом для залучення туристів та підтримки туристичної галузі, особливо в умовах глобальних викликів, таких як пандемія COVID-19 та війна. Технологічні досягнення, такі як 3D-візуалізація, VR-технології та інтерактивні карти, дозволяють відтворювати туристичні об'єкти та маршрути, роблячи їх доступними для широкої аудиторії. У статті розглянуто перспективи використання віртуальних турів у туристичній діяльності, враховуючи сучасні реалії України.

Ключові слова: віртуальні тури, туристична діяльність, цифровізація, перспективи, виклики, VR-технології.

Virtual tours in the modern world are becoming a powerful tool for attracting tourists and supporting the tourism industry, especially in the face of global challenges such as the COVID-19 pandemic and war. Technological advancements, such as 3D visualization, VR technologies, and interactive maps, enable the recreation of tourist sites and routes, making them accessible to a wide audience. This article examines the prospects for using virtual tours in tourism activities, considering the current realities of Ukraine.

Keywords: virtual tours, tourism activities, digitalization, prospects, challenges, VR technologies.

Постановка проблеми. Туристична галузь зазнала значних втрат через обмеження пересування, спричинені пандемією, та руйнування інфраструктури внаслідок військових дій. У цих умовах традиційні форми туризму виявилися недоступними для багатьох споживачів. Тому актуальним стає розвиток альтернативних рішень, зокрема впровадження віртуальних турів. Попри очевидні переваги, існують бар'єри, які уповільнюють їх інтеграцію, серед яких технічна складність, висока вартість створення контенту та обмежений доступ до сучасних технологій.

Мета роботи - аналіз перспектив використання віртуальних турів у туристичній діяльності України, визначення їх переваг, можливих викликів та шляхів їх подолання в умовах війни та глобальної цифровізації.

Виклад основного матеріалу. Віртуальні тури стають однією з найперспективніших форм розвитку туризму у сучасних умовах, коли обмеження через пандемію та руйнування інфраструктури перешкоджають традиційним подорожам. Завдяки своїм численним перевагам, вони можуть не лише компенсувати зниження фізичних туристичних потоків, але й відкрити нові горизонти для взаємодії людей з культурною та природною спадщиною.

1. Доступність. Однією з ключових переваг віртуальних турів є їхня доступність. Онлайн-формат дозволяє здійснювати «подорожі» без необхідності залишати свій дім. Туристи можуть переглядати визначні пам'ятки чи культурні об'єкти з будь-якої точки світу у зручний для них час. Це особливо актуально для тих, хто має фізичні обмеження, пов'язані зі здоров'ям, або для осіб, які не можуть дозволити собі довготривалі поїздки. Наприклад, за допомогою VR-технологій людина може опинитися у Луврі чи Колізеї, маючи лише доступ до інтернету і пристрій для перегляду.

2. Економічна вигода. Традиційний туризм часто вимагає значних фінансових витрат, включаючи транспорт, проживання, харчування та оплату квитків на відвідування об'єктів. Віртуальні тури, навпаки, дозволяють мінімізувати ці витрати. Разовий доступ до онлайн-екскурсії зазвичай коштує значно менше, ніж реальна подорож. Окрім того, ця технологія стає порятунком для тих, хто через економічні труднощі або глобальну інфляцію змушений відмовлятися від подорожей.

3. Популяризація культурної спадщини. Одним із ключових завдань віртуальних турів є збереження та популяризація культурної спадщини. За допомогою сучасних технологій, таких як VR та 3D-моделювання, можна зберегти пам'ятки, які перебувають під загрозою руйнування через військові дії, природні катастрофи або процеси старіння. Наприклад, у зонах активних бойових дій, де фізичний доступ туристів є неможливим, віртуальні тури дозволяють ознайомитися з історією та культурними цінностями регіону. Це не лише сприяє збереженню пам'яті про ці об'єкти, але й підвищує обізнаність людей у різних куточках світу про важливість збереження культурної спадщини.

4. Інтерактивність. На відміну від статичних фотографій чи відео, віртуальні тури забезпечують високу ступінь інтерактивності. Туристи мають можливість не лише спостерігати за об'єктами, але й активно взаємодіяти з контентом. Наприклад, вони можуть наближати об'єкти, дізнаватися деталі про історичні події, які з ними пов'язані, або навіть брати участь у віртуальних квестах. Інтерактивність створює відчуття залученості та дозволяє глибше зануритися у вивчення місцевості [1,2].

Виклики у впровадженні. Попри всі зазначені переваги, впровадження віртуальних турів має свої труднощі. По-перше, створення якісного VR-контенту вимагає значних фінансових вкладень. Розробка 3D-моделей, адаптація відео під VR-формат, а також підтримка серверів для розміщення турів – усе це потребує коштів, які не завжди доступні малим туристичним компаніям чи музеям.

По-друге, існує проблема обмеженого доступу до сучасних технологій у певних регіонах. У багатьох країнах інтернет-зв'язок,

необхідний для перегляду VR-турів, досі залишається слабким, а відповідне обладнання, таке як VR-окуляри, є дорогим і недоступним для широкого кола споживачів.

Нарешті, ще одним бар'єром є відсутність стандартів для створення та поширення віртуального контенту. Кожен розробник застосовує власні підходи до дизайну та функціоналу турів, що іноді призводить до низької якості кінцевого продукту.

Перспективи розвитку. Для подолання цих бар'єрів потрібна співпраця між урядами, міжнародними організаціями та приватним сектором. Держави можуть створювати грантові програми для підтримки розробників віртуальних турів, а також забезпечувати розвиток інфраструктури для ширококутового інтернету.

Окрім того, варто розвивати партнерства між музеями, університетами та технологічними компаніями, щоб обмінюватися досвідом і ресурсами для створення якісних продуктів. Важливим аспектом є також популяризація використання віртуальних турів серед населення через освітні проєкти та рекламні кампанії [3].

Шляхи подолання викликів:

- 1. Фінансова підтримка та гранти.** Розробка віртуальних турів потребує значних інвестицій. Державна підтримка, гранти міжнародних організацій та співпраця з ІТ-компаніями можуть стати ключовими факторами успіху.
- 2. Популяризація серед населення.** Необхідно підвищувати рівень обізнаності громадян щодо можливостей віртуальних турів через соціальні мережі, освітні програми та рекламні кампанії.
- 3. Інтеграція з іншими послугами.** Поєднання віртуальних турів з бронюванням готелів, квитків та іншими туристичними сервісами зробить їх більш привабливими для споживачів.
- 4. Технологічний розвиток.** Інвестування у розвиток VR-технологій, створення локальних платформ для розробки контенту та навчання спеціалістів забезпечать довготривалу перспективу розвитку галузі [5].

Висновки. Віртуальні тури – це інноваційний інструмент, який відкриває нові можливості для туристичної галузі. Завдяки доступності, економічній вигоді, інтерактивності та потенціалу збереження культурної спадщини вони можуть стати важливим елементом сучасного туризму. Хоча існують певні виклики у впровадженні цієї технології, їх можна подолати завдяки комплексному підходу, спрямованому на розвиток інфраструктури, зниження вартості технологій та популяризацію нового формату подорожей. Вони відкривають нові можливості для популяризації культурної спадщини, залучення туристів та підтримки економіки. Однак для ефективної реалізації цього потенціалу необхідно подолати існуючі виклики, зокрема фінансові, технічні та органі-

заційні. Україна має всі шанси стати лідером у цій сфері за умови активної підтримки з боку держави та міжнародних партнерів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гуменюк О. Віртуальний туризм: сучасний стан та перспективи розвитку. *Журнал туризму та гостинності*. 2021. Т. 34, № 2. С. 45–58.
2. Гураль Р. І. Основні напрямки розвитку інформаційної структури музеїв. *Роль музеїв у культурному просторі України і світу*. Вип. 11. Дніпропетровськ. 2009. С. 582 – 586.
3. Кузьміна М. Віртуальний туризм у контексті глобальних криз: пандемія COVID-19. *Актуальні питання туризму та подорожей*. 2022. Т. 18, № 3. С. 123–136.
4. Основні теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності в туристичному господарстві України. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/garbera5.htm (дата звернення: 04.09.2024).
5. Globalization of tourism: Drivers and outcomes, *Tourism Recreation Research* 2015. Global library of tourism URL: <http://dx.doi.org/10.1080/02508281.2015.1075723> (дата звернення 21.08.2024).

Т. О. Цуп, В. С. Косик

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНИХ СИСТЕМ БРОНЮВАННЯ ТА РЕЗЕРВУВАННЯ

У статті досліджено глобальні системи бронювання та резервування. Розглянуто основні систем бронювання та резервування туристичних послуг. Висвітлено фактори, що впливають на ринок онлайн продажів туристичних послуг, виділено переваги та недоліки організації подорожей з використанням сучасних інформаційних ресурсів.

Ключові слова: *глобальні системи бронювання, GDS, туристичні послуги, авіаперельоти, готелі, оренда автомобілів, великі дані обслуговування, онлайн-бронювання, мобільні платформи, цифрові технології, оптимізація управління даними.*

The article examines global reservation and reservation systems. Trends in the development of electronic systems for booking and reserving tourist services are considered. Factors affecting the market of online sales of tourist services are highlighted, advantages and disadvantages of travel organization using modern information resources are highlighted.

Keywords: *global reservation systems, GDS, travel services, air travel, hotels, car rental, big service data, online booking, mobile platforms, digital technologies, data management optimisation.*

Сучасний розвиток інформаційних технологій має значний впливає на всі сфери життєдіяльності людини. Впровадження сучасних систем бронювання призвело до істотного скорочення